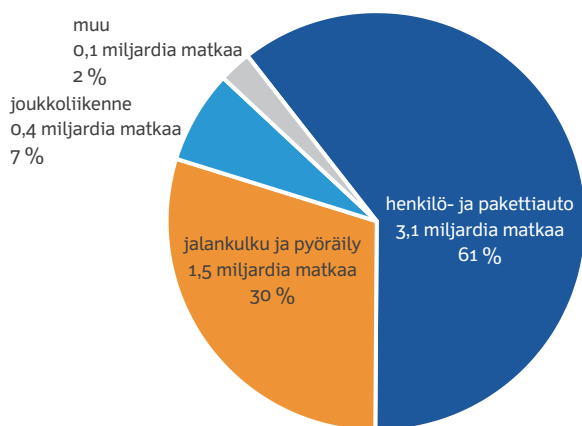
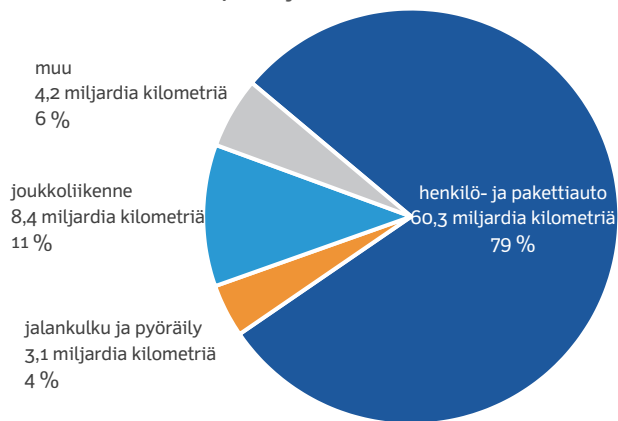

Henkilöliikennetutkimus 2016

suomalaisten matkat kotimaassa
5,1 miljardia matkaa vuodessa

suomalaisten matkat kotimaassa
76 miljardia kilometriä vuodessa

Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus on vuodesta 1974 alkaen noin kuuden vuoden välein toteutettu tutkimus. Tutkimus antaa yleiskuvan suomalaisten liikkumisesta ja henkilöliikennematkojen väestöryhmittäisistä, ajallisista ja alueellisista eroista.

Liikkumisen tunnusluvut

Koko maassa kestävien liikkumismuotojen, jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen, kulutapaosuus oli matkasuoritteesta 15 prosenttia ja matkoista 37 prosenttia. Vuosina 2010–2011 toteutettuun tutkimukseen nähden kestävien liikkumismuotojen osuus matkoista on kasvanut yhdellä prosenttiyksiköllä, mutta vastaavaa suuntausta ei ole havaittavissa kuljettujen kilometrien suhteen.

Vuonna 2016 suomalaiset tekivät kotimaassa keskimäärin 2,7 matkaa vuorokaudessa, kulkivat 41 kilometriä ja käyttivät aikaa liikkumiseen tunnin ja 13 minuuttia. Yhteensä kotimaanmatkoja oli vuositasolla 5,1 miljardia ja kilometrejä kaikkiaan 76 miljardia.

Suomalaisten liikkuminen kotimaassa on pysytellyt kokonaisuudessaan jotakuinkin vuoden 2010–2011 tutkimuksen tasolla ja esimerkiksi henkeä kohti laskettu matkasuorite on säilynyt lähes ennallaan.

Kulutusmuotojen käytössä on havaittavissa siirtymää kuuden vuoden takaiseen tilanteeseen nähden. Henkilöautomatkat ovat aiempaa pidempiä ja joukkoliikennematkat entistä lyhyempiä. Joukkoliikenteen matkaluku ei ole muuttunut, mutta matkasuorite on pudonnut.

Henkeä kohti lasketut jalankulun ja pyöräilyn matkasuoritteet ovat säilyneet jokseenkin ennallaan vuoden 2010–2011 tilanteeseen nähden.

	matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)		kulutapaosuudet matkoista	
	2010–2011 puhelin- haastattelu	2016 moni- menetelmä	2010–2011 puhelin- haastattelu	2016 moni- menetelmä
jalankulku ja pyöräily	0,85	0,81	30 %	30 %
joukkoliikenne	0,20	0,20	7 %	7 %
henkilö- ja pakettiauto	1,74	1,66	60 %	61 %
muu	0,10	0,07	3 %	2 %
yhteensä	2,88	2,73	100 %	100 %

Vertailu sisältää matkat, joiden lähtö- ja määräpaikka ovat Suomessa. Menetelmämuutoksen johdosta tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien välillä.

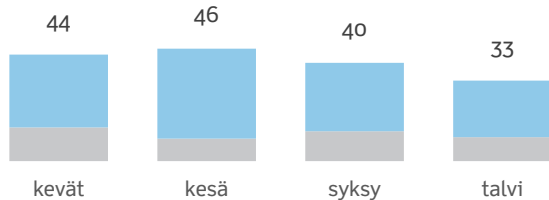
Matkojen tarkoitukset

Noin neljäsosa suomalaisten kotimaanmatkoista liittyy työhön tai koulutukseen, yli kolmasosa vapaa-aikaan, vajaa kolmasosa ostoksiin ja asiointiin ja kymmenys kyyditsemiseen ja saattamiseen. Ostosmatkat ovat yleisimpiä, työasiamatkat ja matkaryhmään ”muu” kuuluvat taas pisimpiä. Kaikkein lyhimpiä ovat ulkoiluun ja liikuntaan liittyvät matkat. Myös koulutusta, ostoksia ja asiointia koskevat matkat ovat keskipituudeltaan alle 10 kilometriä.

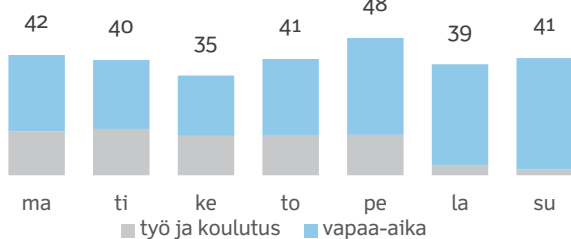
Ajalliset vaihtelut

Suomalaiset liikkuvat kilometreissä mitattuna eniten kesäisin lomakautena ja vähiten talvikuukausina. Lukumääräisesti eniten matkoja on perjantaina ja myös matkasuorite on tuolloin korkein. Vähiten liikutaan koko maan tasolla keskiviikkoisin. Arkena liikkumisen huippu asettuu kello 16 ja 17 välille.

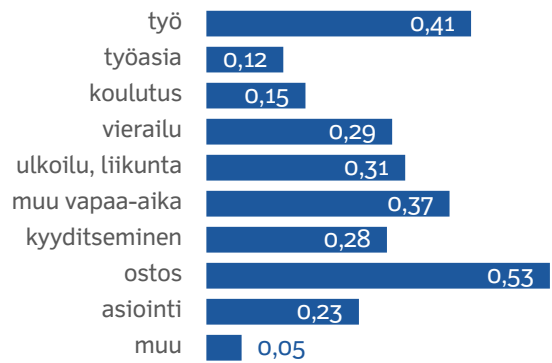
matkasuoritteiden vuodenaikavaihtelu
(km/henkilö/vrk)

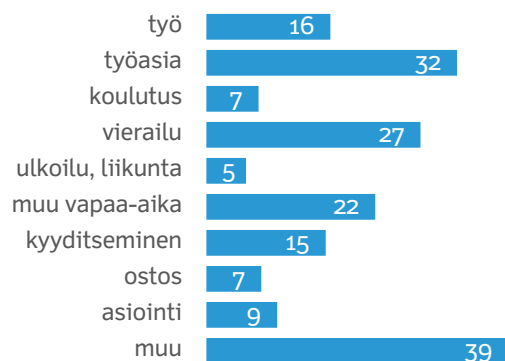
matkasuoritteiden viikonpäivävaihtelu
(km/henkilö/vrk)

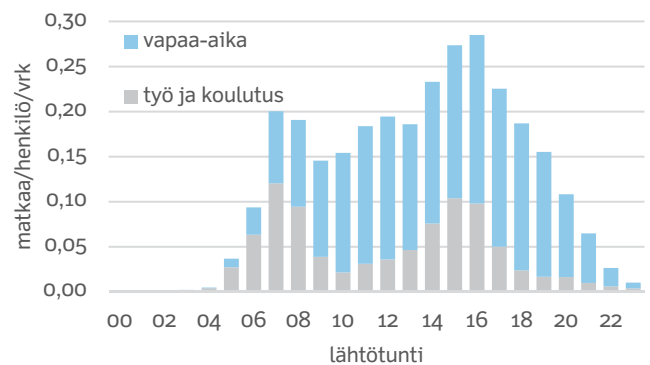
matkaluku 2,7 matkaa/henkilö/vrk

matkojen keskipituus 15 kilometriä

matkojen tuntivaihtelu arkena

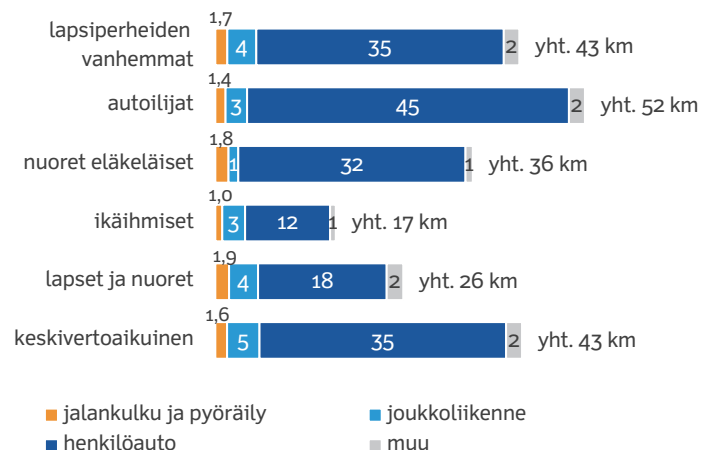

Eräiden väestöryhmien matkat

Suomalaisten matkasuoritteet vaihtelevat merkittävästi elämäntilanteen mukaan. Tutkimukseen osallistunut ikäihminen liikkui keskimäärin noin 17 kilometriä vuorokaudessa. Autoilijalle kilometrejä kertyi vuorokaudessa 52. Suomalaisista 19 prosenttia ei liikkunut päivän aikana lainkaan. Eniten jalan ja pyörällä kulkivat lapset ja nuoret, vähiten taas ikäihmiset ja autoilijat.

Autoilijoilla tarkoitetaan täysi-ikäisiä henkilöitä, joilla on ajokortti ja henkilöauto aina käytettävissään matkoillaan. Esitetyt väestöryhmät eivät ole toisiaan poissulkevia.

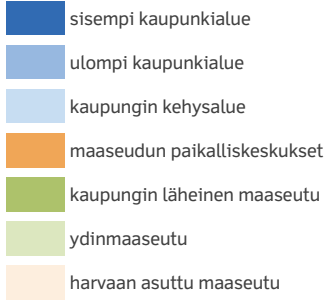
km/henkilö/vuorokausi

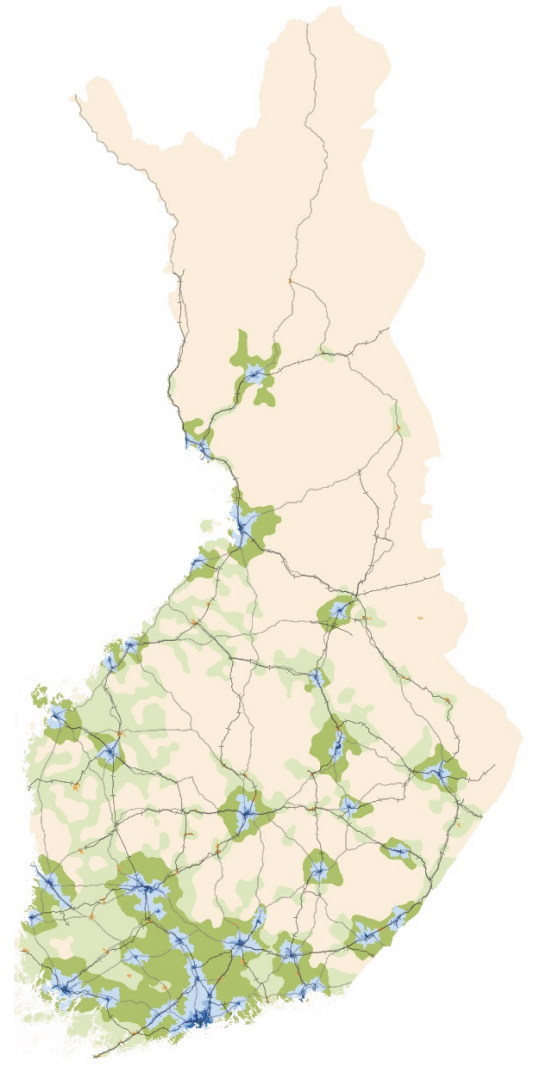
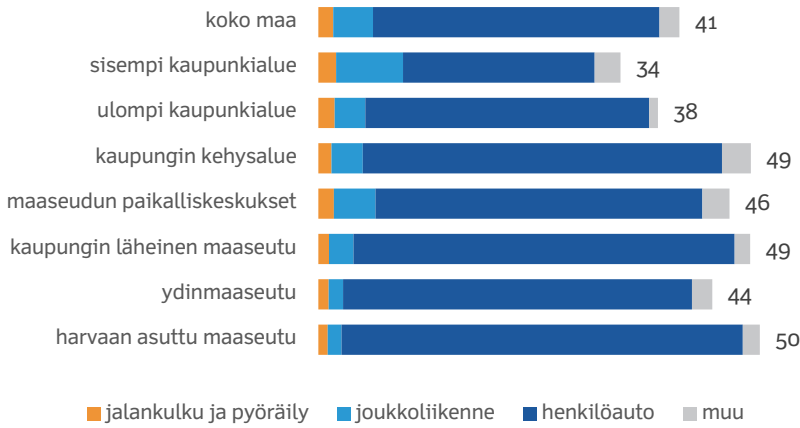
Liikkuminen ja maankäyttö

Kestävien liikkumismuotojen käyttö on yleisintä sisemmällä kaupunkialueella ja maaseudun paikalliskeskuksissa. Matkasuoritteet ovat pääsääntöisesti sitä korkeammat, mitä harvempaan asutulla alueella asutaan. Poikkeuksena on ydinmaaseutu, jossa asukkaiden kotimaan matkasuorite jää muita maaseudun alueita pienemmäksi.

kaupunki-maaseutuluokitus

Kotimaan matkasuorite kaupunki-maaseutuluokittain (km/henkilö/vuorokausi)

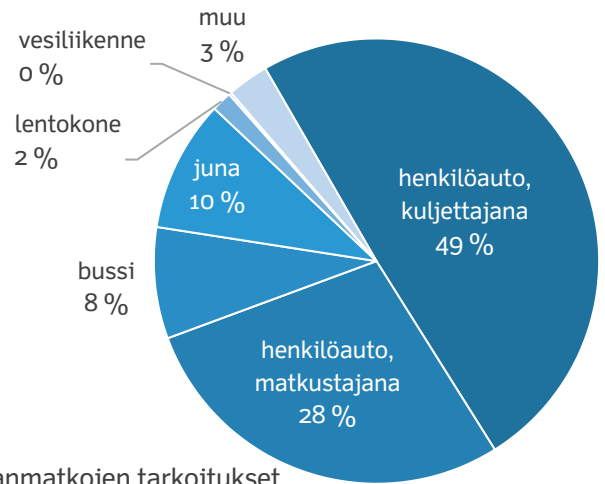

Pitkät kotimaanmatkat

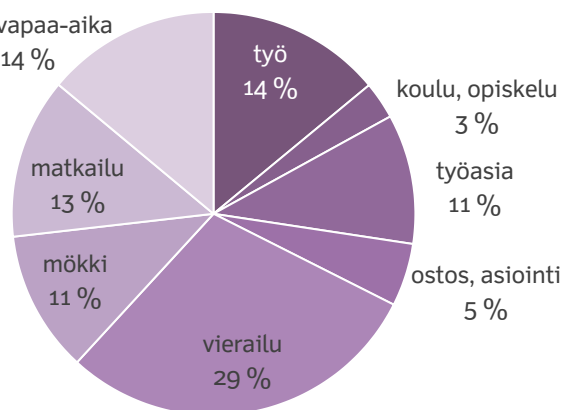
Tutkimuksessa selvitettiin erikseen suomalaisten yli sata kilometriä pitkiä matkoja. Suomalaiset tekevät keskimäärin 19 yli sata kilometriä pitkää kotimaanmatkaa vuodessa. Hieman vajaa kolmasosa matkoista liittyy työhön tai koulutukseen ja loput vapaa-aikaan. Vierailumatkojen osuus oli 29 prosenttia. 78 prosenttia yli sata kilometriä pitkistä matkoista on henkilöautomatkoja.

Yli sata kilometriä pitkistä kotimaanmatkoista puolet on päivämatkoja, joihin ei sisälly lainkaan yöpymistä. Yöpyminen sisältävistä matkoista yleisimpiä ovat yhden tai kaksi yöpymistä sisältävät viikonloppumatkat. Tavanomaisimpia yöpymispaikkoja ovat vierailupaikat ystävien, tuttavien ja sukulaisten luona.

pitkien kotimaanmatkojen kulkutavat

pitkien kotimaanmatkojen tarkoitukset

Tutkimusaineisto

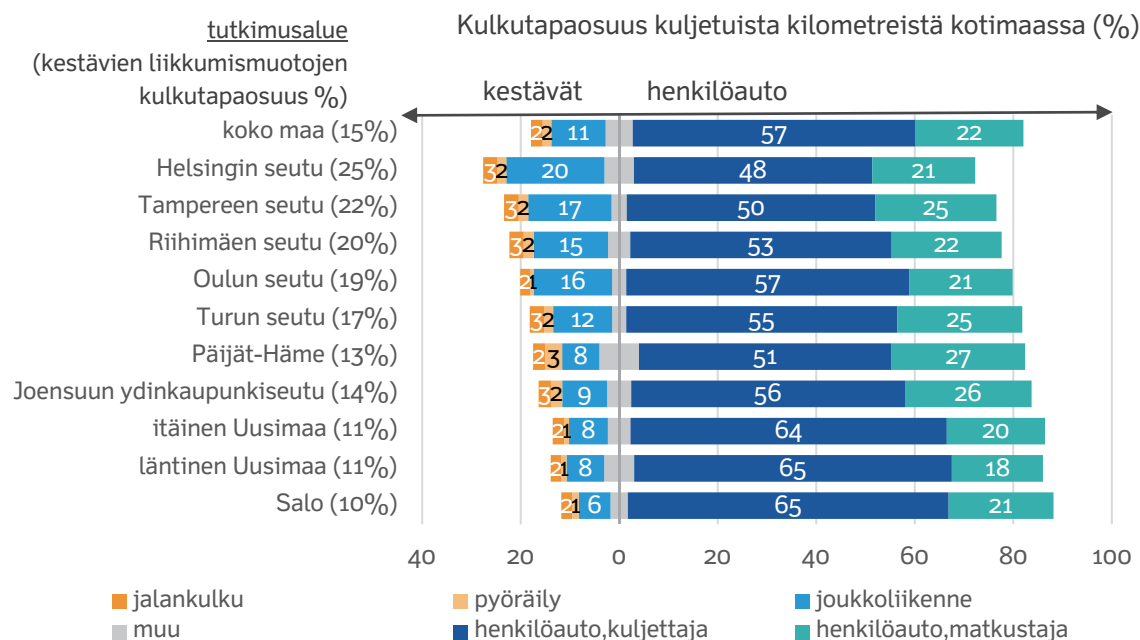
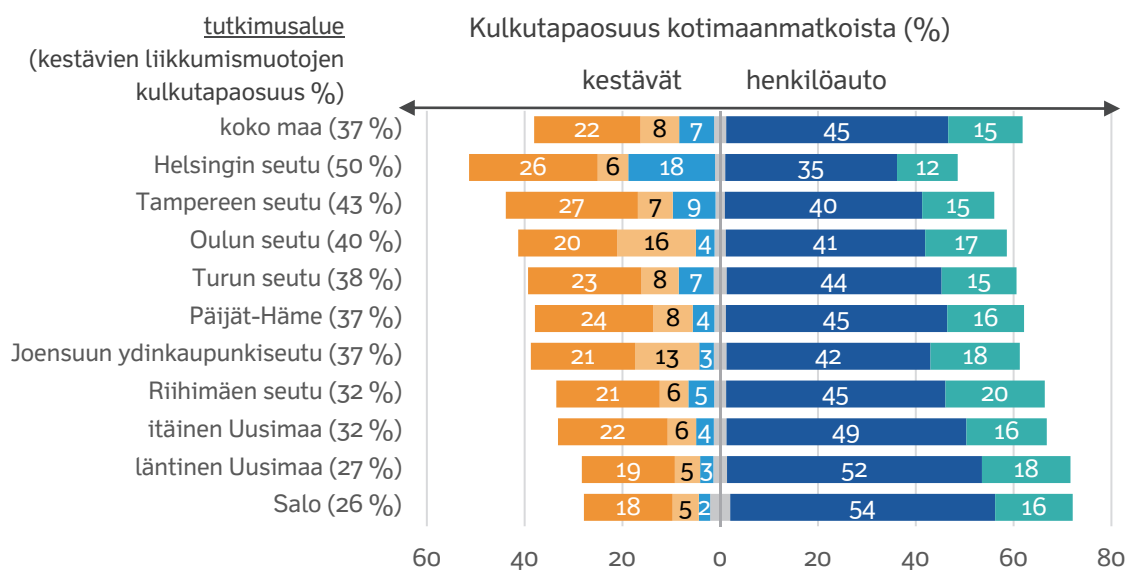
Tuorein tutkimusaineisto kerättiin vuonna 2016 monimenetelmätutkimuksella. Tutkimukseen oli mahdollista vastata puhelimitse, verkossa ja kirjeitse. Aiemmat tutkimukset oli toteutettu vuoteen 1992 asti kirjekselyinä ja vuodesta 1998 alkaen puhelinhaastatteluina. Menetelmämuutoksen vuoksi aikasarjat katkesivat, eivätkä tulokset ole siten täysin vertailukelpoisia edelliseen tutkimukseen nähden.

Vuonna 2016 tutkimukseen osallistui ensi kertaa kaupunkiseutuja omilla lisäotoksillaan. Kaikkiaan tutkimukseen vastasi yli 30 000 suomalaista. Tutkimus kattoi kuusi vuotta täyttäneet suomalaiset Ahvenanmaalla asuvia lukuun ottamatta.

Tutkimukseen osallistuneet seudut

Tutkimukseen osallistuivat lisäotannoilla Helsingin, Oulun, Tampereen ja Turun seudut, Joensuun ydinkaupunkiseutu, Päijät-Hämeen maakunta, Riihimäen seutukunta, Salo ja itäinen Uusimaa sekä läntinen Uusimaa. Tutkimus toteutettiin valtakunnallisesti ja kaikilla mainituilla seuduilla yhtäaikaaisesti ja yhtäläisin menetelmin.

Seutujen väliset erot kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuudessa ovat huomattavia. Erojen taustalla vaikuttavat monet tekijät, kuten seutujen koko, joukkoliikenteen järjestämismahdollisuudet, alue- ja yhdyskuntarakenne, tulotaso, työllisyys ja ikärakenne. Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus oli tutkituista alueista suurin Helsingin seudulla ja pienin Salossa.

Lisätietoa tutkimuksesta

Lisätietoja tutkimuksesta, menetelmistä ja tutkimusaineiston käytöstä löytyy verkko-osoitteesta www.hlt.fi.